

Številka: Up-965/17-11
U-I-179/17
Datum: 20. 12. 2017

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopkih za preizkus pobude in ustavne pritožbe A. B. C., Č., ki ga zastopa svetovalka za begunce Gruša Matevžič, Ljubljana, na seji 20. decembra 2017

sklenilo:

- 1. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti Zakona o mednarodni zaščiti (Uradni list RS, št. 16/17 – uradno prečiščeno besedilo) se v delu, v katerem ureja sodno varstvo v postopku za priznanje mednarodne zaščite, zavrže.**
- 2. Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti Zakona o mednarodni zaščiti se v delu, v katerem ureja upravni postopek za priznanje mednarodne zaščite, zavrne.**
- 3. Ustavna pritožba zoper sodbo Vrhovnega sodišča št. I Up 183/2017 z dne 23. 8. 2017 v zvezi s sodbo Upravnega sodišča št. I U 591/2017 z dne 24. 5. 2017 se ne sprejme.**

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Pritožnik je vložil prošnjo za priznanje mednarodne zaščite. Zatrjeval je, da je v Č. prestopil v krščansko vero in bi bil zaradi verskega prepričanja v Č. preganjan. Kristjani naj bi na vrtu, ki ga je imel v najemu, imeli verska srečanja. Iz države naj bi pobegnil, ko naj bi tajna policija vdrla na vrt. Ministrstvo za notranje zadeve (v nadaljevanju MNZ) je prošnjo za priznanje mednarodne zaščite zavrnilo. Pritožnik je vložil tožbo, ki jo je Upravno sodišče zavrnilo. Vrhovno sodišče je zavrnilo pritožbo zoper sodbo Upravnega sodišča.

2. Pritožnik zatrjuje kršitev 22. in 25. člena Ustave ter 6. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (Uradni list RS, št. 33/94, MP, št. 7/94 – EKČP). Zatrjuje, da se Upravno sodišče ni opredelilo do tožbenih navedb, s katerimi je pojasnil razloge za nasprotja v svoji izpovedi glede besed čuvaja v trenutku vdora tajne službe na vrt, plačevanja davkov v Č., obstoja njegovega podjetja, usode kristjanov, ki so imeli srečanja na njegovem vrtu in vzrokov za njihovo zaupanje. Pritožnik se ne strinja s stališčem Upravnega sodišča, da elektronsko sporočilo z dne 13. 6. 2016 ne more vplivati na odločitev. Meni, da je Vrhovno sodišče napačno presodilo, da temu stališču ni obrazloženo ugovarjal. Zatrjuje, da bi Upravno sodišče bilo dolžno izvesti glavno obravnavo. Ne strinja se s stališčem, da je s pritožbenimi navedbami izpodbijal dejansko stanje. Zatrjeval naj bi bistveno kršitev pravil postopka, ker naj Upravno sodišče ne bi ustrezno utemeljilo razlogov za zavrnitev tožbenih ugovorov. Vrhovno sodišče se naj ne bi opredelilo do pritožbenega očitka, da pritožniku grozi ob vrnitvi v Č. preganjanje zaradi pripisanega verskega prepričanja.

3. Pritožnik vlaga tudi pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti Zakona o mednarodni zaščiti (v nadaljevanju ZMZ-1). ZMZ-1 naj bi bil v neskladju s 14. in 22. členom Ustave. Pobudnik zatrjuje protiustavnost ZMZ-1 tako v delu, v katerem ureja upravni postopek za priznanje mednarodne zaščite, kot v delu, v katerem ureja sodno varstvo v postopku za priznanje mednarodne zaščite. Prosilcem za mednarodno zaščito naj v upravnem postopku za priznanje mednarodne zaščite ne bi bilo zagotovljeno spoštovanje pravice do izjave. Prosilcem naj bi bilo v postopku dejansko onemogočeno, da bi se pred izdajo odločbe v upravnem postopku opredelili do vseh dejstev, ki so upoštevana za odločitev, in do dokazne ocene MNZ. ZMZ-1 naj bi bil tudi v neskladju z Ustavo, ker ne vsebuje posebne ureditve sodnega varstva, ki bi bila prilagojena posebnostim postopka za priznanje mednarodne zaščite. Ker naj postopek za priznanje mednarodne zaščite ne bi bil dvostopenjski upravni postopek, naj bi imeli prosilci možnost izpodbijati dejansko stanje šele s tožbo zoper upravno odločbo. Zato bi jim moralo biti dopuščeno, da s pritožbo zoper sodbo Upravnega sodišča uveljavljajo napačno ali nepopolno ugotovitev dejanskega stanja v upravnem postopku.

B.

4. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes (prvi odstavek 24. člena Zakona o Ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj.

5. Pobudnik je prošnjo za priznanje mednarodne zaščite vložil 8. 2. 2016. V času vložitve prošnje je veljal še Zakon o mednarodni zaščiti (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 83/12 in 111/13 – v nadaljevanju ZMZ), ki je prenehal veljati z uveljavitvijo ZMZ-1, tj. 24. 4. 2016. V 125. členu ZMZ-1 je urejeno prehodno obdobje. Upravni postopki, ki so se začeli na podlagi določb ZMZ, se končajo po določbah ZMZ-1. Če pa je oseba vložila prošnjo za mednarodno zaščito pred uveljavitvijo ZMZ-1, se za postopke sodnega varstva uporabljata 74. in 75. člen ZMZ. Iz navedenega izhaja, da je bil pobudnikov upravni postopek za priznanje mednarodne zaščite voden na podlagi ZMZ-1, sodno varstvo zoper odločbo MNZ pa je bilo pritožniku zagotovljeno na podlagi 74. in 75. člena ZMZ.

6. Pobudnik bi lahko izkazal pravni interes le za začetek postopka za oceno ustavnosti tistih zakonskih določb, na katerih temeljita sodni odločbi, izpodbijani z ustavno pritožbo. Ker pobudniku sodno varstvo ni bilo zagotovljeno na podlagi določb ZMZ-1, temveč na podlagi določb ZMZ, morebitna ugoditev pobudi za začetek postopka za oceno ustavnosti ZMZ-1 v delu, v katerem ureja sodno varstvo v postopku za priznanje mednarodne zaščite, ne bi mogla privedi do izboljšanja pobudnikovega pravnega položaja. Zato pobudnik v tem delu ne izkazuje pravnega interesa. Glede na navedeno je Ustavno sodišče pobudo v tem delu zavrglo (1. točka izreka).

7. Pobudnik izkazuje pravni interes za začetek postopka za oceno ustavnosti ZMZ-1 v delu, v katerem ureja upravni postopek za priznanje mednarodne zaščite, saj izpodbijana akta v tem delu temeljita na ZMZ-1.

8. Po drugem odstavku 26. člena ZUstS Ustavno sodišče pobudo zavrne, če od odločitve ni pričakovati rešitve pomembnega pravnega vprašanja. Ko gre za oceno ustavnosti zakona, sprejme pobudo za začetek takega postopka Ustavno sodišče torej le tedaj, če bo lahko na njeni podlagi odločilo o pomembnem ustavnopravnem vprašanju. Pomembno ustavnopravno vprašanje, kadar se pobuda vlaga hkrati z ustavno pritožbo, pa je lahko samo tisto, ki je odločilno za sprejem ustavne pritožbe v obravnavo. Po oceni Ustavnega sodišča ta pobuda ne odpira pomembnih ustavnopravnih vprašanj, zato jo je Ustavno sodišče zavrnilo (2. točka izreka).

9. Ustavno sodišče ustavne pritožbe ni sprejelo v obravnavo, ker niso izpolnjeni pogoji iz drugega odstavka 55.b člena ZUstS (3. točka izreka).

C.

10. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi tretjega odstavka 25. člena, drugega odstavka 26. člena in drugega odstavka 55.b člena ZUstS ter prve alineje drugega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10 in 56/11) v sestavi: predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Rajko Knez, dr. Etelka

Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli. Sklep je sprejelo soglasno.

dr. Jadranka Sovdat
Predsednica